

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 401/2020-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetihó (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Zárecký Zeman, Medená 18, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Michal Zeman, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 82/2016 a postupom Krajského súdu v Bratislave v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 151-152/2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 82/2016 a postupom Krajského súdu v Bratislave v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 151-152/2019 p o r u š e n é b o l i .

2. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. [REDACTED] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 450,29 € (slovom štyristopäťdesiat eur a dvadsaťdeväť centov), ktorú je Okresný súd Bratislava II povinný uhradiť na účet advokáta Mgr. Michala Zemana, Medená 18, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých konaní a s'ťažostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 401/2020-9 z 10. septembra 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú s'ťažosť [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 82/2016 (ďalej len „namietané konanie“), ako aj postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) v tejto veci bez bližšieho označenia namietaného konania (ústavný súd zistil, že odvolacie konanie sa vedie pod sp. zn. 15 Co 151-152/2019, pozn.).

2. Z ústavnej s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľ podal 29. apríla 2016 na okresnom súde žalobu o zaplatenie sumy 3 111,68 € s prísl. proti žalovanej spoločnosti [REDACTED] (neskôr [REDACTED]). Po opísaní priebehu konania a obdobia,

v ktorom dochádzalo k priet'ahom, o žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom (s'ťažovateľ neuviedol dátum vydania rozsudku 20. decembra 2017, ale iba dátum, kedy mu bol rozsudok doručený 7. februára 2018, pozn.), proti ktorému podal odvolanie 14. februára 2018. Krajský súd do podania ústavnej s'ťažnosti o jeho odvolaní nerozhodol podľa s'ťažovateľa viac ako 2 a pol roka.

3. S'ťažovateľ namieta nečinnosť a tiež neefektívnu činnosť okresného súdu a tiež krajského súdu a uvádza, že nepodal s'ťažnosť na priet'ahy predsedom okresného súdu a krajského súdu, pretože podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) s'ťažnosť nie je účinný prostriedok nápravy. Ťažiskovou námietkou s'ťažovateľa je neprimeraná dĺžka namietaného konania, v dôsledku čoho malo dôjsť aj k porušeniu jeho označených práv.

4. S'ťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v namietaných konaniach, okrem toho sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 4 000 € a náhrady trov konania.

II.

Vyjadrenia okresného súdu a krajského súdu a replika s'ťažovateľa

5. Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. Spr 97/2020 z 25. novembra 2020 doručeným ústavnému súdu 3. decembra 2020 vyjadril k ústavnej s'ťažnosti okresný súd, v ktorom uviedol: *„Sudca tunajšieho súdu začal vo veci vykonávať procesné úkony, stanovoval priebežne termíny pojednávania (s výnimkou doby, kedy bol sudca PN) a dňa 20.12.2017 bol vyhlásený vo veci rozsudok. Dňa 24.06.2019 bol spis predložený na základe odvolania na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave, ktorý dňa 21.10.2020 spis tunajšiemu súdu vrátil s tým, že rozsudok tunajšieho súdu potvrdil a mám teda za to, že zo strany tunajšieho súdu nedošlo k priet'ahom v konaní.“*

6. K veci sa tiež vyjadril krajský súd podaním z 13. októbra 2020, v ktorom konštatoval, že na 14. október 2020 je pripravené vyhlásenie rozhodnutia vo veci samej.

7. K vyjadreniam okresného súdu a krajského súdu zaujal na základe výzvy ústavného súdu stanovisko aj právny zástupca sťažovateľa, ktorý vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 8. decembra 2020 v podstatnom uviedol: *„Pokiaľ ide o vyjadrenie Okresného súdu..., musíme konštatovať, že tvrdenie o tom, že zo strany súdu nedošlo k prieťahom, je zjavne absurdné a úplne popiera právo na rozhodnutie v primeranej lehote. Prieťahy na okresnom súde boli hneď od začiatku, ktoré sa prejavovali neefektívnou a nesprávnou činnosťou súdu, keď napr. súd až po dvoch mesiacoch sa rozhodol vyzvať žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý žalobca ako zo zákona oslobodený spotrebiteľ dokonca ani nemal povinnosť platiť. A aj potom súdu trvalo dlhší čas, kým vydal platobný rozkaz. Hoci súd vytyčoval pojednávania, tieto neboli účelné a bolo možné rozhodnúť oveľa skôr. Navyše, skutočnosť, či pojednávania museli byť odročené pre pracovnú neschopnosť konajúceho sudcu, je objektívna zodpovednosť súdu. Osobitne považujeme za nepredstaviteľné, aby odvolanie žalovaného bolo doručené žalobcovi až po roku a troch mesiacoch po tom, čo ho žalovaný doručil súdu. Pokiaľ ide o vyjadrenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.10.2020, musíme konštatovať, že pri zohľadnení jednoduchosti sporu rozhodovanie o odvolaní trvalo neprimerane dlho. Tvrdenia súdu, že vzhľadom na predmet konania daná vec nepatrila medzi veci, ktoré by mali prebehnúť s osobitnou rýchlosťou, resp. výnimočnou rýchlosťou, považujeme za nesprávne. Išlo o jednoduchú vec, pri ktorej súdu rozhodovanie ani pri normálnej rýchlosti nemalo trvať viac ako pol roka. Taktiež prípadná zaťaženosť súdu je pre porušenie práva na rozhodnutie v primeranej lehote nepodstatná; ide o objektívnu zodpovednosť štátu (súdu) zabezpečiť rozhodnutie v primeranej lehote. Navyše je zrejmé, že daná vec by nebola do dnešného dňa rozhodnutá, ak by sťažovateľ nepodal ústavnú sťažnosť. Konanie na odvolacom súde sa pohlo až vtedy, keď sa odvolací súd dozvedel o ústavnej sťažnosti. Ako vyplýva z vyjadrenia odvolacieho súdu, odvolací súd sa o ústavnej sťažnosti dozvedel dňa 22.9.2020 (kedy mu elektronicky bola doručená výzva ústavného súdu). Následne na to (hneď v ten deň) bol vytyčený termín o verejnom vyhlásení rozsudku dňa 14.10.2020 (na ktorom bol aj vyneseny*

rozsudok, ktorý potvrdil prvostupňový rozsudok). I vzhľadom na rýchlosť odvolacieho súdu, ktorá nastala po tom, čo sa dozvedel o ústavnej sťažnosti sťažovateľa, je zrejmé, že odvolací súd si bol vedomý prietáhov na svojej strane. Táto rýchlosť zároveň svedčí o tom, že išlo o jednoduchú vec, keďže odvolací súd bol schopný za krátky čas vec naštudovať a podrobne odôvodniť odvolací rozsudok (ktorý bol už 23.10.2020 doručený právnenému zástupcovi sťažovateľa). Pre úplnosť zdôrazňujeme, že sťažovateľ sa domáha preskúmania konania ako celku. Záverom už len poukazujeme na to, že napriek tomu, že odvolací rozsudok bol žalovanému doručený dňa 8.11.2020 (ako vyplýva z elektronického súdneho spisu), prvostupňový súd do dnešného dňa nevyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť v systéme a nezaslal stranám doložku právoplatnosti a vykonateľnosti prvostupňového a druhostupňového rozsudku (ktorú inak súdu bezodkladne automaticky posielajú do elektronických schránok), čo bráni sťažovateľovi uplatniť si svoje práva v exekučnom konaní.“

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Priebeh konania zistený ústavným súdom zo spisu okresného súdu

9. Sťažovateľ podal 29. apríla 2016 na okresnom súde žalobu o zaplatenie sumy 3 111,68 € s prísl. (ďalej len „žaloba“) proti spoločnosti [REDAKOVANÉ] s. r. o (neskôr [REDAKOVANÉ] – ďalej len „žalovaný“). Dňa 27. júna 2016 vydal súd výzvu na zaplatenie súdneho poplatku v sume 186,50 €, ktorou vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľ v odpovedi uviedol, že vystupuje v predmetnom konaní v pozícii spotrebiteľa a že je v zmysle § 4 ods. 2 písm. u) „zákona o súdnych poplatkoch“ oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Následne 28. júla 2016 vydal súd prvej inštancie platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy. Predmetný platobný rozkaz bol na základe odporu žalobcu z 25. augusta 2016 zrušený uznesením súdu

z 20. septembra 2016. Súd určil termín pojednávania na 26. január 2017, ktorým nariadil pojednávanie na 1. marec 2017. Dňa 23. februára 2017 vydal súd oznámenie, ktorým zrušil termín prvého pojednávania z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu a nový termín určil na 15. máj 2017, avšak aj toto pojednávanie bolo pre práceneschopnosť zákonného sudcu zrušené.

9.1 Dňa 8. júna 2017 sťažovateľ oznámil okresnému súdu, že berie žalobu späť v časti istiny, teda sumy 2 350,51 €, ktorú mu žalovaný zaplatil 15. mája 2017. Sťažovateľ však naďalej trval na zaplatení finančného zadosťučinenia v sume 500 €.

9.2 Na pojednávaní konanom 12. júna 2017 boli strany sporu vyzvané, aby sa pokúsili doriešiť otázku zaplatenia rozdielu medzi požadovanou a nezaplatenou sumou, pričom okresný súd nariadil nové pojednávanie na 9. október 2017, na ktorom sa zúčastnil sťažovateľ aj jeho právny zástupca. Na tomto pojednávaní okresný súd konštatoval, že zmierovacie konanie prebehlo bezúspešne (č. l. 98 v spise).

9.3 Dňa 16. augusta 2017 bolo súdu prvej inštancie doručené vyjadrenie žalovaného k veci a 25. augusta 2017 stanovisko sťažovateľa k vyjadreniu žalovaného.

9.4 Na pojednávaní 20. decembra 2017 okresný súd vyhlásil dokazovanie za skončené a vydal rozsudok, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 767,17 € s úrokom z omeškania v sume 5 % ročne zo sumy 261,17 €, primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 € a priznal mu i právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súčasne konanie v časti istiny v sume 2 350,21 € zastavil.

9.5 Dňa 16. februára 2018 podal žalovaný proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie. Uznesením z 29. marca 2019 bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie a 2. mája 2019 bola sťažovateľovi doručená výzva z 26. apríla 2019, ktorou bol vyzvaný, aby sa vyjadril k odvolaniu žalovaného. Sťažovateľ sa vyjadril k odvolaniu 14. mája 2019 (č. l. 128 až č. l. 130). Dňa 17. júna 2019 bol spis predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie (doručený mu bol 24. júna 2019, č. l. 137).

9.6 Dňa 22. septembra 2020 krajský súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na 14. október 2020. Rozsudkom sp. zn. 15 Co 151-152/2019 zo 14. októbra 2020 krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z 20. decembra 2017, odvolanie žalovaného odmietol a priznal sťažovateľovi ako žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

IV.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Sťažovateľ sa svojou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v exekučnom konaní.

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

14. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote)

je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

15. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), a to § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1 OSP, ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

16. V zmysle čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

V.

Posúdenie vecí ústavným súdom

17. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

17.1 Ústavný súd v úvode zdôrazňuje, že predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa ako spotrebiteľa na ochranu pred zdĺhavým postupom okresného súdu, ktorý o jeho žalobe o zaplatenie peňažnej sumy s prísl. z titulu nevrátenia zaplateného preddavku na zhotovenie diela – za nedodanie objednaného nábytku, konal neefektívne, a tiež postupom krajského súdu v namietanom konaní, ktorý podľa jeho názoru bez príčiny nekonal takmer viac ako dva a pol roka. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec triviálnu, tak po skutkovej i právnej stránke.

17.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutých konaniach, ústavný súd nezistil podstatnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priesťahom, iba ak to, že o svoju vec sa bližšie niekoľko mesiacov nezaujímal a u predsedov oboch súdov nepodal sťažnosti na priesťahy v konaní a ani na ústavnom súde neuviedol jeho právny zástupca presné faktické údaje o údajných priesťahoch v konaní.

17.3 Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu aj krajského súdu z hľadiska existencie zbytočných priesťahov v napadnutom konaní, pričom z prehľadu procesných úkonov zistil v postupe okresného súdu nečinnosť v trvaní viac ako jedného roka a krajského súdu tiež viac ako jeden rok. Z predloženého spisu okresného súdu vyplýva, že vo veci okresný súd rozhodol rozsudkom ešte v decembri 2017, teda predtým ako sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť na údajné priesťahy v konaní, avšak rozhodujúcim kritériom, z akého dôvodu ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie, bola ročná nečinnosť okresného súdu pri predkladaní odvolania strany sporu odvolaciemu súdu, a tiež to, že celková dĺžka konania na okresnom súde spolu s konaním krajského súdu tiež signalizovala jej ústavný rozmer.

17.4 Uvedený postup okresného súdu (u neho sa spis nachádzal takmer 38 mesiacov, pozn.) a čiastočne aj krajského súdu (tam sa spis nachádzal iba 16 mesiacov, nie ako uviedol sťažovateľ, že až 2,5 roka, pozn.) v pomerne naozaj nenáročnej veci ústavný súd hodnotí ako neefektívny a z ústavného hľadiska netolerovateľný.

17.5 Na základe týchto záverov preto ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu i krajského súdu v napadnutých konaniach, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

VI.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

18. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd už rozhodol o odvolaní sporovej strany a potvrdil rozsudok okresného súdu, nepostupoval ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a neprikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, pretože aj sťažovateľ vzal tento návrh po rozhodnutí krajského súdu medzitým už späť.

20. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

21. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

22. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

23. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadost'učinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

24. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie finančného zadost'učinenia v sume 4 000 €, čo odôvodnil údajne rozsiahlymi priet'ahmi, ktoré obidva sudy spôsobili svojou nečinnosťou, ako aj neefektívnou (nesprávnou) činnosťou. Súdne konanie prebiehalo od 29. apríla 2016, teda viac ako 4 roky. Už len samotná dĺžka súdneho konania bez ďalšieho odôvodňuje priznanie finančného zadost'učinenia, bez ktorého tieto priet'ahy nemožno inak spravodlivo napraviť. Postup okresného súdu naozaj nebol do vydania rozsudku v decembri 2017 a ani po ňom veľmi efektívny, ako to vyplýva z priebehu konania (napr. zbytočná výzva na zaplatenie súdneho poplatku v spotrebiteľských veciach, predlžovanie času na predloženie spisu od vydania rozsudku na odvolací súd – trvalo mu to až 18 mesiacov, pozn.). Navyše, v dôsledku dlhého konania má sťažovateľ aj dôvodné obavy, že žalovaný sa úspešne zbavil svojho majetku, a preto nebude môcť byť v prípade právoplatného úspechu ani uspokojený.

25. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil zásadou, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je reparácia nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody, ktorá by sa po splnení zákonných podmienok mohla uplatňovať v konaní pred všeobecnými súdmi (m. m. IV. ÚS 84/02).

26. Ústavný súd konštatuje, že žiadosť sťažovateľa o priznanie finančného zadost'učinenia v takej vysokej sume však v žiadnom prípade neodzrkadľuje priebeh konania a ani rozsah spôsobenej ujmy. Sťažovateľ zobrať v priebehu konania svoju žalobu späť, pretože mu žalovaný podstatnú vymáhanú čiastku už aj zaplatil, teda išlo v konečnom dôsledku zjavne už iba o malichernú sumu. Ústavný súd preto aj v dôsledku toho považoval

priznanie sumy 500 € pre sťažovateľa v tejto veci za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde, ktoré však má zaplatiť iba okresný súd, pretože sa na celkovej dĺžke konania podieľal podstatnejším spôsobom ako krajský súd (bod 2 výroku rozhodnutia).

VI.

Trovy konania

27. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

28. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom a ktoré sťažovateľ uplatnil v sume 450,29 € a neskôr v sume 675,43 €.

29. Ústavný súd priznal úhradu za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (prevzatie a prípravu zastúpenia, písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Hodnota jedného úkonu právnej služby je 177 € + režijný paušál pre rok 2020 v sume 10,62 € + 20 % DPH, tak ako si ich sťažovateľ uplatnil v konaní pred ústavným súdom (bod 3 výroku rozhodnutia). Ústavný súd nepriznal uplatnenú náhradu trov za vyjadrenie k stanoviskám všeobecných súdov, pretože ho nehodnotil ako úkon, ktorý by obsahoval ďalšiu ústavnoprávne relevantnú argumentáciu pre rozhodnutie ústavného súdu.

30. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý preukázal, že je platcom DPH (§ 62 zákona

o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP), v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

31. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tento nález nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov tohto konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2020

Ľuboš Szigeti
predseda senátu